

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

A6-0366/2008

23.9.2008

PRANEŠIMAS

dėl Europos Sąjungos ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų besivystančių šalių Pasaulinio klimato kaitos aljanso (PKKA) sukūrimo (2008/2131(INI))

Vystymosi komitetas

Pranešėjas: Anders Wijkman

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	14
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETONUOMONĖ	17
BIUDŽETO KOMITETONUOMONĖ	21
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	27

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Europos Sąjungos ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų besivystančių šalių Pasaulinio klimato kaitos aljanso (PKKA) sukūrimo (2008/2131(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2007 m. rugsėjo 18 d. Komisijos komunikatą „Europos Sąjungos ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų besivystančių šalių Pasaulinio klimato kaitos aljanso (PKKA) sukūrimas“ (COM(2007)0540),
- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 20 d. Tarybos išvadas dėl Europos Sąjungos ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų besivystančių šalių Pasaulinio klimato kaitos aljanso sukūrimo,
- atsižvelgdamas į 2003 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Klimato kaita vystymosi bendradarbiavimo kontekste: 2004–2008 m. veiksmų planas“ (COM(2003)0085),
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmąją dviemetę pažangos ataskaitą (2004–2006 m.) dėl ES veiksmų plano dėl klimato kaitos ir vystymosi, pristatytą 2007 m. lapkričio 9 d. per Lisabonoje surengtas Europos vystymosi dienas,
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybai skirtą 2008 m. kovo 14 d. vyriausiojo įgaliojimo ir Europos Komisijos dokumentą „Klimato kaita ir tarptautinis saugumas“,
- atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 29 d. Komisijos Žaliąją knygą „Prisitaikymas prie klimato kaitos Europoje – galimi ES veiksmai“ (COM(2007)0354),
- atsižvelgdamas į Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendrą pareiškimą dėl Europos Sąjungos vystymosi politikos „Europos konsensusas“¹,
- atsižvelgdamas į 2005 m. kovo 2 d. po Aukšto lygio forumo dėl pagalbos veiksmingumo priimtą Paryžiaus deklaraciją dėl pagalbos veiksmingumo („Paryžiaus deklaracija“),
- atsižvelgdamas į Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendrą pareiškimą dėl Europos Sąjungos konsensuso dėl humanitarinės pagalbos, pavadinto „Europos konsensusas dėl humanitarinės pagalbos“²,
- atsižvelgdamas į 1992 m. Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (JTBBKKK),
- atsižvelgdamas į 2007–2008 m. žmogaus socialinės raidos ataskaitą, pavadintą „Kova su klimato kaita: žmonių solidarumas pasidalijusiam pasaulyje“, paskelbtą pagal Jungtinių Tautų vystymo programą,

---

¹ OL C 46, 2006 2 24, p. 1.

² OL C 25, 2008 1 30, p. 1.

- atsižvelgdamas į 2007 m. Malėje (Maldyvų Respublika) priimtą Malės deklaraciją dėl pasaulio klimato kaitos žmogiškojo matmens,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio mėn. Balio saloje (Indonezija) Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijoje priimtą Balio veiksmų planą,
  - atsižvelgdamas į Tarpyvyriausybines klimato kaitos komisijos (angl. IPCC) II-osios darbo grupės parengtą Ketvirtąją vertinimo ataskaitą „2007 m. klimato kaita: poveikis, prisitaikymas ir pažeidžiamumas“,
  - atsižvelgdamas į 2006 m. Nicholaso Sterno pranešimą „Klimato kaitos ekonomika. N. Sterno apžvalga“ (N. Sterno pranešimas),
  - atsižvelgdamas deklaraciją dėl prisitaikymo prie klimato kaitos integravimo į vystomąjį bendradarbiavimą, kurią 2006 m. balandžio 4 d. priėmė Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) valstybių narių vystymosi ir aplinkos ministrai,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. EBPO parengtą pranešimą „Prisitaikymo prie klimato kaitos integravimo į vystomojo bendradarbiavimo veiklą pažangos apžvalga“,
  - atsižvelgdamas Hiogo veiksmų programą (2005–2015 m.) „Šalių ir bendruomenių atsparumo nelaimėms didinimas“, patvirtintą 2005 m. Kobėje (Hiogo prefektūra, Japonija) surengtoje pasaulinėje konferencijoje dėl nelaimių mažinimo,
  - atsižvelgdamas į JT maisto ir žemės ūkio organizacijos (MŽŪO) dvimetę ataskaitą, pavadintą „Pasaulio miškų būklė 2007 m.“,
  - atsižvelgdamas į Darbo tarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Vystymo komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų, Biudžeto ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetų nuomones (A6-0366/2008),
- A. kadangi klimato kaita kelia didelę grėsmę skurdo mažinimui, žmogaus teisėms, taikai ir saugumui, aprūpinimui vandeniu ir maistu bei Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) įgyvendinimui daugelyje besivystančių šalių,
  - B. kadangi kai kuriose besivystančiose šalyse kertami miškai ruošiant plotus, skirtus auginti augalams, iš kurių būtų gaunamas biokuras,
  - C. kadangi pramoninės šalys istoriškai atsakingos už klimato kaitą ir moraliai įpareigos prisidėti prie besivystančių šalių pastangų prisitaikyti prie klimato kaitos sukeltų padarinių,
  - D. kadangi besivystančios šalys mažiausiai prisidėjo prie klimato kaitos, bet labiausiai kentės nuo jos padarinių, įskaitant nepakankamą aprūpinimą vandeniu ir maistu dėl sausrų ir dykumėjimo, kylantį jūros lygį, naujas žemės ūkio sektoriaus problemas, naują su sveikata susijusią riziką, ekstremalius meteorologinius įvykius ir migracijos problemas; kadangi besivystančios šalys taip pat bus mažiausiai pajėgios spręsti su minėtaisiais padariniais susijusias problemas,

- E. kadangi daugumoje pramoninių šalių priemonėms, skirtoms reaguoti į klimato kaitą ir mažinti su tuo susijusius pavojus, pastaruoju metu buvo skiriamas didelis dėmesys, o tokių priemonių neatidėliotinas poreikis mažas gyventojų pajamas turinčiose šalyse iš esmės buvo ignoruojamas,
- F. kadangi neteisėtas ir nenuoseklus medienos importas į ES ypač skatina miškų kirtimą, o toks naikinimas alinamoms šalims kasmet kainuoja milijardus eurų,
- G. kadangi su miškų kirtimu susiję 20 proc. išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, o kasmet prarandama apie 13 mln. hektarų atogrąžų miško; toks miškų kirtimas atogrąžų zonoje kelia didelį pavojų biologinei įvairovei ir daugiau nei milijardui neturtingų asmenų, gyvenančių tokiuose miškuose ir iš tokių miškų,
- H. kadangi konkrečias klimato kaitos pasekmes dažnai turi spręsti vietos institucijos vietiniu lygmeniu; kadangi dėl šios priežasties, kuriant veiksmingas reagavimo į klimato kaitą ir poveikio mažinimo strategijas, būtina tinkamai susieti politikos formavimą tarptautiniu, nacionaliniu ir vietiniu lygmenimis; kadangi būtina atlikti didelio masto struktūrinius pokyčius, nepamirštant bendruomenių skurdo problemos,
- I. kadangi vis labiau pripažįstami klimato kaitos sukelti pavojai saugumui, įskaitant konfliktus dėl nepakankamų gamtinių išteklių, klimato sukeltas stichines nelaimes ir plataus masto migracijos srautus; kadangi kurti strategijas, kurios leistų reaguoti į bendras klimato ir (arba) saugumo problemas, gyvybiškai svarbu, norint užtikrinti veiksmingą ir tinkamą atsaką besivystančiose šalyse,
- J. kadangi iki šiol tarptautinės priemonės prisitaikymo prie klimato kaitos ir nelaimių rizikos mažinimo (NRM) srityje buvo ribotos, suskaidytos, prastai koordinuojamos ir daugeliu atvejų sunkiai prieinamos besivystančioms šalims, o tai visiškai prieštarauja Europos konsensuso ir Paryžiaus deklaracijos tikslams,
- K. kadangi priemonės, skirtos prisitaikyti prie klimato kaitos, nelaimių rizikos mažinimas ir plėtrai skirtų pajėgumų telkimas yra glaudžiai susiję, tačiau iki šiol jie buvo silpnai integruojami į plėtros bendradarbiavimo agentūrų ir tarptautinių institucijų veiklą; kadangi norint sėkmingai įgyvendinti PKKA būtinas bendras ir nuoseklus požiūris,
- L. kadangi reikia sudaryti daugiadisciplininę kovos su nelaimėmis vykdytojų, vystymosi specialistų, planuotojų ir prisitaikymo prie klimato kaitos bei klimatologijos ekspertų komandą, kuri nustatytų pažangiąją patirtį regioninės plėtros srityje,
- M. kadangi akivaizdu, kad būtų rentabilu anksti imtis veiksmų prisitaikymo prie klimato kaitos ir NRM srityse; kadangi skaičiavimai rodo, kad vienas doleris, išleistas NRM, gali sutaupyti septynis dolerius reaguojant į nelaimę, ir kartu yra svarus argumentas iš anksto suteikti lėšas paramai,
- N. kadangi, atsižvelgiant į tai, reikėtų atmesti bet kokią galimybę dvigubai skaičiuoti tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) užduočių ir visų pagal JT BKKK duotų pažadų finansavimą,
- O. kadangi delsimas priimti aiškius sprendimus dėl priemonių, kurios būtinos norint mažinti

klimato kaitos priežastis ir padarinius, lems daug didesnes išlaidas ateityje,

- P. kadangi dauguma aplinkos apsaugos problemų, įskaitant kylančias dėl klimato kaitos problemas, dar padidėja dėl gyventojų skaičiaus didėjimo ir didesnio jų skaičiaus, o gyventojų skaičiaus dinamika augimo, pasiskirstymo ir struktūros požiūriais sudaro neatsiejamą vystymosi proceso dalį, nes abu šiuos veiksnius veikia aplinkos kaita ir atvirkščiai; kadangi 1994 m. Kaire vykusios Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais metu aiškiai parodyta nauda, kurią teikia tikslinga, vietos lygmeniu vykdoma, nepriverstinė politika gyventojų klausimais, tačiau iki šiol gyventojų problemos dažnai būdavo neįtraukiamos į vystymosi arba reagavimo į kaitą planus,
- Q. kadangi siekiant į vystymosi politiką veiksmingai integruoti prisitaikymą prie klimato kaitos ir jos mažinimą, privalu spręsti visus su žemės ūkiu, vandeniu, miško išteklių valdymu, sveikata, infrastruktūra, švietimu ir gyventojų politika susijusius klausimus,
- R. kadangi korupcijos mažinimas padidintų pastangų reaguoti į klimato kaitą ir mažinti jos pasekmes efektyvumą,
- S. kadangi minėtojoje 2007 m. ES veiksmų plano dėl klimato kaitos ir vystymosi apžvalgoje, tiksliau sakant, šalies strategijos dokumentuose (ŠSD) ir regionų strategijos dokumentuose (RSD), matyti, kad klimato kaita į ES vystymosi politiką integruojama nepakankamai ir pernelyg lėtai,
- T. kadangi šiuo metu besivystančiose šalyse labai trūksta lėšų prisitaikymui prie klimato kaitos; kadangi nors apskaičiuotos kasmetinės prisitaikymo prie klimato kaitos išlaidos siekia nuo 50 iki 80 mlrd. JAV dolerių, pagal daugiašalius finansavimo mechanizmus 2007 m. viduryje skirtų lėšų bendra suma siekė mažiau nei 0,5 proc. šio skaičiaus,
- U. kadangi, net ES išsikėlus tikslą tapti lydere kovoje su klimato kaita, ES biudžete neatsispindi prioritetas, teikiamas Europos Sąjungos politikai ir priemonėms, kurias ji patvirtino ir kurios yra skirtos kovai su klimato kaita,
- V. kadangi dalis lėšų PKKA bus skiriama iš Europos plėtros fondo (EPF) ir pagal teminę programą „Aplinka ir tvarus gamtos išteklių, įskaitant energiją, valdymas“ (ENRTP) (pagal reglamento dėl vystomojo bendradarbiavimo priemonės (VBP) 13 straipsnį¹),
- W. kadangi Europos plėtros fondas daugiausiai buvo naudojamas naujoms iniciatyvoms finansuoti; kadangi Komisija turėtų laikytis savo įsipareigojimo rasti naujų finansavimo šaltinių, kas yra būtina norint išsaugoti Europos plėtros fondą; kadangi Parlamento Vystymosi komitetas keletą kartų padarė išvadą, kad Europos plėtros fondą būtina integruoti į ES biudžetą, norint užtikrinti demokratinę fondo lėšų naudojimo kontrolę,
- X. kadangi pagal reglamento dėl VBP 21 straipsnį dėl strateginių dokumentų ir daugiamečių orientacinių programų priėmimo ir 35 straipsnio 2 dalį, Parlamentas turi teisę tikrinti Komisijos veiksmus, kaip išdėstyta Sprendimo 1999/468/EB 5a ir 7 straipsniuose,

---

¹ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1905/2006, nustatantis vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę (OL L 378, 2006 12 27, p. 41).

- Y. kadangi švarios plėtros mechanizmas iki šiol buvo silpnai pritaikytas vargingiausių šalių investicijų į švarias technologijas poreikiui; kadangi Afrikoje vyksta mažiau nei 3 proc. visų švarios plėtros mechanizmo projektų, o 90 proc. vadinamųjų anglies kreditų (angl. CER) suteikiama Kinijoje, Indijoje, Korėjoje ir Brazilijoje vykdomiems projektams,
1. pritaria Komisijos iniciatyvai sukurti PKKA, kuriuo bus pripažintas klimato kaitos poveikis vystymuisi; tačiau ragina Komisijai labiau paaikškinti konkrečią PKKA naudą; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad koordinavimas ir bendradarbiavimas su kitais pagrindiniais dalyviais turi būti neatsiejama PKKA darbotvarkės dalis, siekiant užtikrinti, kad iniciatyvos optimaliai papildys viena kitą;
  2. mano, kad PKKA yra svarbus ES išorės veiksmų klimato kaitos srityje ramstis ir turi papildyti JTBBKKK procesą ir Kioto protokolą ir juos remti, siekiant įgyvendinti JTBBKKK, minėtąjį protokolą ir susijusius susitarimus;
  3. primena dokumente dėl klimato kaitos ir tarptautinio saugumo¹ pateikiamas, ES vyriausiojo įgaliojimo ir Europos Komisijos 2008 m. kovo 14 d. Europos Vadovų Tarybai pristatytas nerimą keliančias išvadas, kuriose perspėjama, kad klimato kaita didina ES saugumui kylančią grėsmę ir gali dar labiau apsunkinti padėtį silpnose pasaulio šalyse ir regionuose, kuriuose kyla konfliktai, taip pat trukdo pasiekti TVT;
  4. pažymi, kad pastangos kovoti su klimato kaita išsivysčiusiose ir besivystančiose šalyse turi būti grindžiamos ne tik politinėmis iniciatyvomis, bet ir pilietinės visuomenės dalyvavimu; mano, kad reikėtų rengti visuomenės informavimo kampanijas ir švietimo programas mokyklose ir universitetuose, skirtas supažindinti piliečius su padėties, susidariusios dėl klimato kaitos, tyrimais ir vertinimais ir pasiūlyti tinkamų sprendimų, visų pirma susijusių su gyvenimo būdo keitimu, siekiant mažinti išlakų kieki;
  5. pabrėžia, kad Komisija ir valstybės narės turi labiau koordinuoti veiklą ir bendradarbiauti ES klimato kaitos ir vystymosi politikos srityje, kadangi PKKA – tai unikali galimybė gyventi pagal Europos konsensumą ir Paryžiaus deklaraciją, o taip pat 1994 m. Tarptautinės Kairo konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą stiprinančius principus; be to, yra įsitikinęs, kad viena iš pagrindinių PKKA funkcijų turėtų būti „tarpuskaitos“ paslaugos, susijusios su įvairiomis valstybių narių iniciatyvoms;
  6. ragina Europos Sąjungą užtikrinti, kad klimato kaitos klausimas taptų svarbiausiu jos vystomojo bendradarbiavimo politikos aspektu; taip pat mano, kad kovojant su klimato kaita būtina spręsti struktūrines priežastis bei ragina sistemingai įvertinti klimato kaitos sukeltą pavojų, taip pat visus politikos planavimo ir sprendimų priėmimo aspektus ES ir besivystančiose šalyse, įskaitant prekybą, žemės ūkį ir aprūpinimą maistu;
  7. pabrėžia, kad PKKA turėtų imtis konkrečių priemonių siekiant užtikrinti darną sprendžiant klausimus, susijusius, pirma, su klimato kaitos poveikiu vystymuisi (įskaitant ES žemės ūkio, prekybos ir žuvininkystės politiką) ir, antra, su eksporto subsidijomis (pvz. susieta pagalba, skolų našta, eksporto kreditai ir komercinis pagalba skirta maisto naudojimas), priverstiniu privatizavimu ir gyvybiškai svarbių ekonomikos sektorių

---

¹ S113/08.

liberalizavimu;

8. atkreipia dėmesį į tai, kad PKKA, kuriam 2008–2010 m. laikotarpiui numatyta 60 mln. EUR, turėtų papildyti JTBKKK procesą, todėl reikia vengti veiksmų dubliavimosi, o lėšos turi būti naudojamos veiksams, kurie suteikia didžiausią naudą; mano, kad, sudarius klimato kaitos susitarimą laikotarpiui po 2012 m., atsižvelgiant į šiuos rezultatus reikia peržiūrėti PKKA tikslus ir finansavimą;
9. mano, kad pagal JTBKKK lėšos, nenumatytos toje konvencijoje, negali būti laikomos išsivysčiusių šalių įsipareigojimų vykdymo dalimi;
10. mano, kad iki šiol PKKA skirtų 60 mln. eurų visiškai nepakanka; ragina Komisiją nustatyti ilgalaikį PKKA finansavimo tikslą – kasmet iki 2010 m. skirti nors 2 mlrd. eurų, o iki 2020 m. – 5–10 mlrd. eurų;
11. ragina Komisiją teikti išsamią informaciją apie nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis taikomas klimato kaitos ir vystymosi finansines priemones; ragina Komisiją remiantis šia informacija skubiai pasiūlyti, kokias priemones naudoti siekiant padidinti su klimato kaita ir vystymusi susijusią ES finansinę paramą, taip pat užtikrinti, kad ši parama būtų kuo labiau koordinuojama su esamomis iniciatyvomis ir jas papildytų;
12. pabrėžia, kad norint į klimato kaitą reaguoti rimtai, įvairių biudžeto eilučių ir finansinių šaltinių pagalba būtina užtikrinti naują finansavimą, pasitelkiant humanitarinės pagalbos lėšas, skirtas kovai su klimato sukeltomis stichinėmis nelaimėmis, bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) lėšas ir Stabilumo priemonę, vykdant prevencinę saugumo politiką arba reaguojant į su klimato kaita susijusius pavojus saugumui ar konfliktus, taip pat, jei reikia, pasitelkiant kitas išorės veiksams skirtas lėšas ir aplinkos mokesčius, viešojo ir privataus sektorių partnerystę ir kitas naujoviškas šiam tikslui skirtas finansavimo priemones;
13. su susidomėjimu pažymi 2008 m. birželio 19 ir 20 d. Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadas ir jų padarinius biudžetui; mano, kad atitinkamus biudžeto poreikius galima patenkinti tik imantis priemonių, numatytų 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo¹; dar kartą pabrėžia, kad norint įvykdyti naujas užduotis reikia naujų asignavimų;
14. atsižvelgdamas į tai, pažymi, kad tikslas iki 2010 m. padidinti ES oficialią vystymosi pagalbą (OVP) iki 0,56 % ES bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) vis dar nepasiektas ir neaišku, kaip ES sugebės įvykdyti visus įsipareigojimus, neieškodama naujų finansavimo šaltinių;
15. ragina Komisiją padidinti tiesioginį PKKA finansavimą, ką pradžioje būtų galima įgyvendinti laikant tai ypatingos svarbos klausimu pagal ENRTP ir 10-ąjį EPF; kartu pabrėžia, kad reikalingos papildomos, ne OVP lėšos, skirtos prisitaikyti prie klimato kaitos ir pažangiems finansiniams mechanizms šiuo tikslu kurti;

---

¹ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

16. primena Komisijai, kad, kalbant apie ENRTP ar EPF lėšų naudojimą PKKA finansuoti, šias vystymuisi skirtas lėšas galima naudoti tik veiksams, derantiems EBPO Vystymosi pagalbos komiteto apibrėžta vystymosi pagalba, finansuoti; primygtinai reikalauja, kad tai būtų vienkartinis finansavimo šaltinis, o vėliau būtų naudojamos lėšos iš kitų šaltinių;
17. ragina Komisiją užtikrinti, kad PKKA finansavimas iš ENRTP, įskaitant energiją, valdymo teminei programai skirtų lėšų ir Europos plėtros fondo, nevyktų kitų svarbių vystymosi politikos tikslų (pvz., švietimo, sveikatos apsaugos, lyčių lygybės ar aprūpinimo vandeniu tikslai) sąskaita;
18. pabrėžia, kad valstybės narės privalo prisiimti didesnę atsakomybę dėl finansavimo ir savo vystymosi veiklos suderinimo su PKKA;
19. ragina Komisiją ir valstybes nares pritarti pasiūlymui bent 25 proc. pajamų iš aukcionų, kurių tikimasi kitą prekybos laikotarpį pagal ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimų prekybos sistemos (ES–ETS), skirti PKKA ir kitoms klimato kaitos priemonėms finansuoti besivystančiose šalyse, įskaitant pastangas saugoti miškus bei mažinti su miškų kirtimu ir nykimu susijusių išlakų kiekį;
20. ragina Komisiją pasinaudoti būsimu ES biudžeto persvarstymu kaip galimybe dar kartą įvertinti bendruosius ES lėšų naudojimo prioritetus ir nukreipti papildomas lėšas kovai su klimato kaita bei vystymui bendrai ir PKKA konkrečiai, be kita ko, perskirti bendrai žemės ūkio politikai skirtas lėšas;
21. ragina Komisiją ir valstybes nares skubiai įgyvendinti pasaulio klimato kaitos finansavimo mechanizmo idėją, grindžiamą Tarptautinės imunizacijos finansavimo priemonės (angl. IFF) pavyzdžiu ir išankstinės paramos teikimo koncepcija, siekiant per gana trumpą laiką užtikrinti dideles PKKA finansavimo sumas;
22. ragina Komisiją paskatinti privatųjį sektorių tapti artimu PKKA partneriu, suprantant, kad viešojo sektoriaus lėšos galėtų paskatinti investuoti ir suteikti galimybę patekti į rinkas bei naudotis technologijomis; ypač ragina Komisiją investuoti į viešosios ir privačiosios partnerystės (VPP) modelio plėtotę pagrindinėse srityse, pvz., pažaidžiamų sričių, kur itin trūksta lėšų, aprūpinimo vandeniu ir infrastruktūros plėtotę, kadangi klimato kaita daro poveikį daugeliui politikos sričių (aprūpinimas vandeniu, visuomenės sveikata, energijos tiekimas ir t. t.), o tai reikalauja valstybės bei vietos institucijų įsikišimo; primena, kad ES prioritetą turėtų būti viešojo sektoriaus pajėgumo imtis veiksmų šiose srityse didinimas;
23. ragina Komisiją bendradarbiauti su privačiu draudimo sektoriumi ir ištirti būdus, kaip plėsti bandomąsias draudimo programas, skirtas prisitaikymui prie klimato kaitos ir NRM finansuoti, skiriant dėmesį ir nacionaliniam bei regioniniam, ir asmeniniam draudimo lygmenims;
24. apgailestauja, kad besivystančių šalių vyriausybės, pilietinė visuomenė ir vietos institucijos apskritai nepakankamai dalyvavo PKKA planavimo procese; ragina Komisiją užtikrinti, kad priimant sprendimus detalizavimo, įgyvendinimo, lėšų skirstymo ir įvertinimo proceso metu būtų bendradarbiaujama su suinteresuotosiomis šalimis;
25. ragina Komisiją naudotis PKKA, siekiant paremti ir didinti šalių parterių pajėgumą

identifikuoti, valdyti ir švelninti pavojus saugumui, kuriuos kelia klimato kaita, taip pat ragina Komisiją šiam tikslui skirti papildomų lėšų; be to, ragina Komisiją užtikrinti, kad jos Išorės santykių generalinis direktoratas būtų visapusiškai įtraukiamas į visą PKKA programų kūrimo ir įgyvendinimo procesą, kas padėtų užtikrinti darną tarp vystomojo bendradarbiavimo, klimato kaitos ir užsienio bei saugumo politikos krypčių;

26. ragina Komisiją pasinaudoti PKKA inicijuojant diskusijas su paramą teikiančiomis šalimis ir šalimis partnerėmis, skirtas didinti pasiruošimą netikėtiems atvejams, susijusiems su plataus masto migracija, jei dėl klimato kaitos kai kurie regionai taptų netinkami gyventi;
27. atkakliai laikosi nuomonės, kad PKKA turi papildyti veiksminga atsiskaitymo tvarka, įskaitant išsamius pažangos rodiklius ir tolesnes programas;
28. mano, kad konkreči PKKA teikiama nauda ir žinios galėtų susieti vietos lygmeniu vykdomų prisitaikymo veiksmus ir visuotines klimato ir vystymosi politikos sistemas; atsižvelgdamas į tai, pritaria PKKA veiklos aspektui, susijusiam su politiniu dialogu, nes tai – svarbus žingsnis norint susieti skurdo mažinimo darbotvarkę ir Tūkstantmečio vystymosi tikslus su klimato kaitos darbotvarkę; tačiau pabrėžia, kad PKKA bus sėkmingas tik tuo atveju, jei taps ES derybų po 2012 m. bendros strategijos dalimi, didžiausią prioritetą teikiant paramai, skirtai pasekmių mažinimui ir prisitaikymo veiklai besivystančiose šalyse;
29. skatina Komisiją naudoti politinį dialogą ir numatomą Europos Sąjungos/Mažiausiai išsivysčiusių šalių/Mažose salose esančių besivystančių valstybių bendrą deklaraciją kaip priemonę propaguoti visuotinį susitarimą, pagal kurį vystomojo bendradarbiavimo ir su klimato kaita susijusi veikla būtų glaudžiai susieta su aiškiai numatytu dėmesiu gyventojų rūpesčiams, kaip numato visuotinio Maršalo plano iniciatyva;^{30.} pabrėžia, kad būtina sparčiau stengtis prisitaikymą prie klimato kaitos ir NRM bei veiksmus dėl gyventojų bei reprodukcinės sveikatos įtraukti ir į Komisijos, ir į valstybių narių vystymosi paramą, ypač įgyvendinimo tarpsniu, nes šios sritys svarbiausios sisteminiu požiūriu; ragina Komisiją pasinaudoti būsima laikotarpio vidurio ŠSD peržiūra siekiant pažangos šioje srityje;
31. primygtinai teigia, kad Komisija kartu su PKKA turi toliau rengti atsaką į ES veiksmų plano dėl klimato kaitos ir vystymosi apžvalgą, kurioje yra daug svarbių išsaugotinių elementų, įskaitant vietoje teikiamų tarpuskaitos paslaugų teikimą siekiant geresnio koordinavimo ir prieigos prie informacijos;
32. pabrėžia, kad, Pasaulio aplinkos fondo (PAF) lėšomis įgyvendinant ir plėtojant nacionalinių prisitaikymo veiksmų programas (NPVP), susiduriama su keletu trūkumų, kylančių dėl netinkamo finansavimo, nepakankamai įvertintų prisitaikymo išlaidų, silpnų sąsajų su žmogaus socialine raida, pernelyg biurokратиškų būdų gauti lėšų ir su projektais susijusio šališkumo; ragina Komisiją iš esmės išnagrinėti šiuos trūkumus per PKKA teikiant tolesnę paramą NPVP įgyvendinimui mažiausiai išsivysčiusiose šalyse (MIŠ) ir mažose besivystančiose salų valstybėse (MBSV); atsižvelgdamas į tai, pritaria Komisijos sumanymui išnagrinėti biudžeto paramą naudojančių valdymo institucijų su programa susijusių gebėjimų ugdymo klausimą;

33. pabrėžia, kad, norint sėkmingai naudoti į vystymąsi nukreiptą prisitaikymo prie klimato kaitos biudžeto paramą, būtina tinkamai taikyti visas biudžeto paramos sistemų priemonės, įskaitant diskusijas dėl politikos prioritetų, ilgalaikę stebėseną ir techninę paramą sudarant ir įgyvendinant biudžetą; be to, pabrėžia aktyvios pilietinės visuomenės ir vietos bendruomenių dalyvavimo svarbą; taip pat ragina Komisiją pasirengti naudoti papildomas priemones, kai biudžeto paramos nepakanka ar ji nepadedą pažeidžiamiausiems ir vargingiausiems gyventojams;
34. ragina Komisiją užtikrinti, kad, atliekant numatomus PKKA mokslinius tyrimus, susijusius su prisitaikymu besivystančiose šalyse, būtų aiškiai vadovaujamasi nehierarchiniu principu, didžiausias dėmesys būtų skiriamas pažeidžiamiausiems ir vargingiausiems gyventojams, būtų atsižvelgiama į vietos bendruomenių poreikius, o moksliniai tyrimai būtų vykdomi bendradarbiaujant su suinteresuotais asmenimis; pabrėžia, kad svarbu perduoti tokių mokslinių tyrimų rezultatus tikslinėms grupėms, pasinaudojant joms prieinamais žiniasklaidos kanalais;
35. ragina Komisiją skirti pakankamai lėšų moksliniams tyrimams, susijusiems su prisitaikymo besivystančiose šalyse ekonominiais aspektais, įskaitant geresnį supratimą apie būsimas išlaidas, susijusias su reikiamu prekybos, žemės ūkio ir saugumo politikos bei institucijų restruktūrizavimu; pripažįsta, kad šios srities žinių trūkumas trukdo efektyviems prisitaikymo veiksams ir tiek viešojo, tiek privataus sektoriaus atstovų išlaidoms;
36. pabrėžia, kad svarbu perduoti žinias ir technologijas, įskaitant nelaimių rizikos mažinimo technologijas, PKKA šalims partnerėms; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją remti internetinę biblioteką, kurioje būtų kaupiami atitinkami duomenys apie prisitaikymą prie klimato kaitos, ir sudaryti sąlygas, kuriomis minėtosioms šalims būtų lengviau įgyvendinti prisitaikymo prie klimato kaitos ekspertų mainų programą;
37. primena apie politikos darnos svarbą ir prašo Komisijos, atliekant ES biudžeto ir įvairių vystymosi priemonių laikotarpio vidurio peržiūrą, įtraukti klimato kaitą į skurdo mažinimo veiksmus;
38. ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti klimato kaitos poveikiui žemės ūkiui ir miškininkystei, taip pat žemės ūkio ir miškininkystės prisitaikymui prie klimato kaitos; ragina Komisiją pasinaudojant PKKA remti aplinkai palankios žemės ūkio politikos kūrimą, teikiant pirmenybę pastangoms užtikrinti žmonių aprūpinimą maistu; taip pat ragina Komisiją padėti kurti tinkamą institucijų ir finansinę sistemą, skirtą neturtingiems kaimo gyventojams, kurie priklauso nuo žemės ūkio, nes jis yra jų pragyvenimo šaltinis;
39. pabrėžia, kad žemės ūkiui skurdžiose besivystančiose šalyse tiesioginę didelę įtaką daro klimato kaita, o tai gali turėti didžiulį pasekmių aprūpinimui maistu; todėl ragina Komisiją pasinaudoti PKKA vystant žemės ūkio politiką ir gamybos metodus, kurie labiau atitiktų vietos gyventojų poreikius ir sudarytų ilgalaikį sprendimą reaguojant į kylančias maisto produktų kainas; ypač ragina Komisiją remti naujoviškus sprendimus, kaip pvz. „žaliąsias juostas“ aplink miestus, kuriomis būtų reaguojama į pagrindinius mieste gyvenančių besivystančių šalių gyventojų maisto poreikius;
40. pritaria Komisijos sumanymui pasiūlyti ES NRM strategiją, kuri būtų svarbus žingsnis

atotrūkiui tarp NRM, vystymosi ir pastangų prisitaikyti prie klimato kaitos sumažinti; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją paaiškinti, kaip PKKA gali praktiškai palengvinti šią integraciją;

41. pabrėžia, kad NRM strategija neduos svarbių rezultatų, jei nebus konkretaus veiksmų plano, nebus perskirta daug biudžeto lėšų siekiant užtikrinti ilgalaikį NRM finansavimą, o prisitaikymas prie klimato kaitos netaps nuolatine vystymosi paramos dalimi, priešingai dabartinei padėčiai, kai prisitaikymas prie klimato kaitos yra trumpalaikis ir neturintis didelės svarbos humanitarinis klausimas;
42. pabrėžia, kad būtini didesni papildomi žmogiškieji ištekliai biure „EuropeAid“ ir ES atstovybėse, norint užtikrinti sėkmingą PKKA veiklą; ragina Komisiją šiai sričiai 2009 m. biudžete skirti pakankamai išteklių; bendresne prasme taip pat ragina Komisiją skirti daug daugiau išteklių atitinkamų Komisijos generalinių direktoratų ir atstovybių personalo mokymui klimato kaitos ir NRM srityje, ypatingą dėmesį skiriant pastangoms gerinti praktinius įgūdžius;
43. kadangi su PKKA susiję klimato kaitos mažinimo veiksmai, pabrėžia, kad reikia ugdyti gebėjimus ir teikti techninę paramą mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir mažoms besivystančioms salų valstybėms, kad jos galėtų labiau dalyvauti švarios plėtros mechanizme (ŠPM); be to, ragina Komisiją aktyviai dalyvauti tarptautinėse derybose dėl klimato kaitos, kurių metu siekiama stiprinti ŠPM, norint, kad šis mechanizmas papildytų tikslus vystymosi ir klimato srityse ir su jais derėtų; taip pat ragina Komisiją nesusitelkti vien tik į ŠPM, kaip pagrindinę politinę priemonę, bet taip pat teikti alternatyvią, skurdžiausioms šalims tinkamesnę, klimato kaitos mažinimo veiklai skirtą paramą, kartu atsižvelgiant į žemės naudojimo, žemės naudojimo paskirties keitimo ir miškininkystės (ŽNPKM) veiklos, taip pat į technologijų, kurias taikant išmetama mažai anglies junginių, svarbą;
44. ragina Komisiją skubiai parengti plataus užmojo papildomas politines iniciatyvas, ypač miškų ir jūrų apsaugos, tvaraus gamtinių išteklių naudojimo ir bendradarbiavimo, susijusios su klimato kaitos mažinimo technologijomis, srityse, kai finansiniai poreikiai gerokai didesni už dabar PKKA teikiamą finansavimą; ypač ragina Komisiją aktyviai remti besivystančias šalis: teikti joms finansinę paramą ir techninę pagalbą, perduoti technologijas ir bendradarbiauti su tokiomis šalimis, kad būtų kuo anksčiau pradėtos naudoti technologijos, kurias taikant išmetama nedaug šiltnamio efektą sukeliančių dujų, taip pat būtų kuo anksčiau pradėti taikyti aplinkai nekenkiantys gamybos būdai;
45. ragina Komisiją pakeisti savo pasiūlymą dėl tvarumo kriterijų, taikomų biokurui, patvirtinant griežtesnius reikalavimus, susijusius su klimatui ir ekologinėms sistemoms teikiama nauda, o taip pat atsižvelgiant į netiesioginį žemės naudojimo paskirties keitimo poveikį ir vystymosi poveikį vietos bendruomenėms; pabrėžia, kad tvarumo kriterijai neturi tapti nauja protekcionizmo priemone, tačiau turėtų būti kuriami bendradarbiaujant su besivystančiomis šalimis, pripažįstant jų privalumus biokuro gamyboje ir teikiant paramą, skirtą gebėjimams ugdyti;
46. mano, kad pasiūlytas Pasaulinis efektyvaus energijos naudojimo ir atsinaujinančių energijos šaltinių fondas yra ypatinga priemonė, kuri galėtų būti itin svarbi energijos naudojimo efektyvumo projektams ir skatinimui naudoti energiją iš atsinaujinančių

šaltinių besivystančiose šalyse;

47. ragina Komisiją nedelsiant parengti išsamią darbotvarkę, skirtą miškų naikinimui ir nykimui besivystančiose šalyse mažinti, įskaitant savanoriškų partnerystės susitarimų skatinimą pagal miškų teisės aktų vykdymo, valdymo ir prekybos (FLEGT) programas, miškininkystės įtraukimą į ES–ETS ir konkrečius pasiūlymus dėl finansavimo mechanizmų, teiktinus 2008 m. gruodžio mėn. Poznanėje vykstančioje JT BK KK šalių konferencijoje (COP 14); dar kartą pabrėžia šių mechanizmų svarbą atlyginant ne tik už išvengtą šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, bet ir už miškų biologinę įvairovę ir plėtros priemones;
48. apgailestauja, kad Komisija dar nepateikė aiškių ir griežtų pasiūlymų, pagal kuriuos būtų draudžiama į ES rinką importuoti neteisėtai kertamą medieną ir jos produktus; ragina Komisiją nedelsiant pateikti tokių pasiūlymų;
49. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Komisija pasiūlė įkurti ES ir mažiausiai išsivysčiusių šalių (MIŠ) bei mažų besivystančių salų valstybių (MBSV) Pasaulinį klimato kaitos aljansą (PKKA). Jo tikslas – stiprinti ES išorės veiksmus dėl bendrų klimato kaitos ir skurdo mažinimo iššūkių ir jis yra priemonė ES veiksmų planui dėl klimato kaitos ir vystymosi (2004 m.) įgyvendinti remiantis tuo, kad vis labiau pripažįstama, jog klimato kaita privalo keisti mūsų mąstyseną dėl paramos vystymuisi.

Pasaulinis klimato kaitos aljansas turi du pagrindinius tikslus: skatinti ES ir besivystančių šalių dialogą dėl klimato kaitos ir palengvinti klimato kaitos klausimų įtraukimą į skurdo mažinimo planus vietos ir nacionaliniu lygmeniu.

Pastarasis PKKA tikslas išsamiai išnagrinėtas komunikate, suskirstant jį į penkias pagrindines veiklos sritis: prisitaikymas prie klimato kaitos, klimato kaitos mažinimas, miškų naikinimas, NRM ir klimato kaitos įtraukimas į vystymosi priemones.

Komisija 60 mln. eurų skyrė PKKA 2008–2010 m. per teminę programą „Aplinka ir tvarus gamtos išteklių, įskaitant energiją, valdymas“ (ENRTP), kuri patenka į vystomojo bendradarbiavimo priemonę (VBP). Taip pat bus išnagrinėti kiti iš ES biudžeto, 10-ojo Europos plėtros fondo (EPF) ir valstybių narių įnašų finansavimo šaltiniai.

PKKA įkūrimas labai lauktas ir vyksta laiku keliais aspektais. Jis svarbus, nes leidžia prisidėti prie 2008 m. Poznanėje ir 2009 m. Kopenhagoje vykšančių tarptautinių klimato kaitos sąlygų aptarimo. Nepasitikėjimas tarp pramoninių ir besivystančių šalių – tai viena iš pagrindinių kliūčių susitarimui dėl klimato kaitos klausimo po 2012 m. pasiekti. Forumo ES ir besivystančių šalių dialogui sukūrimas gali atlikti svarbų vaidmenį pasitikėjimui sustiprinti, su sąlyga, jei ES kartu imsis iniciatyvos pasaulio mastu ir apskritai ambicingos strategijos per Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (**JTBKKK**) derybas ir labiau remis MIŠ ir MBSV vyriausybių derybinius gebėjimus.

Be to, PKKA gali įveikti milžinišką atotrūkį tarp ES ir tarptautinių vystomųjų bendruomenių, atotrūkį tarp žinių ir veiklos. Nepaisant geriau suprantamų sąsajų tarp klimato kaitos ir vystymosi¹, ne mažiau svarbu pagrindinėse srityse, pvz., sveikatos, žemės ūkio, miškininkystės, ir NRM, kurios ypač svarbios siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų – vystymosi ir išlaidų planavimas vis dar vyksta beveik neatsižvelgiant į dėl klimato kaitos pasikeitusias aplinkybes. Dėl šios priežasties, ilgainiui kyla pavojus vystymo ir skurdo mažinimo priemonėms patirti nesėkmę žmonių gyvybių, žmogaus teisių, gerovės ir taikos bei stabilumo sąskaita.

Plėtodamas pažangias ir veiksmingas prisitaikymo strategijas, PKKA gali žengti pirmuosius žingsnius siekiant klimato kaitą integruoti į vystymosi paramą. Šiomis aplinkybėmis esamų spragų tarp NRM, prisitaikymo ir vystymosi politikos užpildymas galėtų būti svarbi PKKA

---

¹ TKKG II-osios darbo grupės ketvirtoji vertinimo ataskaita „Klimato kaita 2007 m.: klimato kaitos poveikiai, prisitaikymas ir pažeidžiamumas“; JT Vystymosi programos žmogaus socialinės raidos 2007–2008 m. ataskaita „Kova su klimato kaita: žmonių solidarumas pasidalijusiam pasaulyje“.

užduotis. Gamtos pavojus, kurie greičiausiai bus ir dažnesni, ir didesni, ir yra klimato kaitos padariniai, privalu stengtis įveikti vadovaujantis aktyviu rizikos valdymo požiūriu, o ne kaip anksčiau juos vertinti kaip humanitarinę problemą. Naujos sėkmingos šios srities strategijos galėtų būti ne tik Komisijos, bet ir valstybių narių bei kitų pagalbos teikėjų vystymosi paramos pavyzdžiai.

Tačiau siekdamas sėkmės, PKKA privalo įveikti daugybę sunkumų, kurie dabar trukdo veiksmingai prisitaikymo prie klimato kaitos veiklai:

- prisitaikymo prie klimato kaitos ir vystymosi srityje esama iniciatyvų pertekliaus, kuris yra sumaišties besivystančių šalių lygmeniu, pernelyg didelio administravimo ir neveiksmingumo priežastis;
- pagalbos teikėjos–šalių vyriausybės siekdamos įnešti savo indėlį tarpusavyje labai varžosi ir pradeda naujas iniciatyvas, jos skiria pinigus prisitaikymui prie klimato kaitos, kas iš esmės yra teigiama. Tačiau dažnai stokojama žinių, kaip tuos pinigus geriausiai išleisti, o tai yra nekoordinuotų ir neveiksmingų pastangų priežastis;
- nepaisant iniciatyvų gausos, labai trūksta finansavimo. Apskaičiuota, kad prisitaikymo prie klimato kaitos išlaidos besivystančiose šalyse kasmet siekia nuo 50 iki 80 mlrd. JAV dolerių. Manoma, kad esami finansavimo mechanizmai nesuteiks net 1 proc. šių sumų.
- vis dar stokojama veiksmingų priemonių tinkamai finansuoti klimato, ekosistemos ir vystymo naudą, kurią teikia pasaulio atogrąžų miškai ir kuri yra išplitusio miškų naikavimo priežastis – didelė nesėkmė prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato kaitos mažinimo požiūriu;
- taip pat stokojama politinių priemonių skurdžiausiųjų šalių klimato kaitos mažinimo veiklai skatinti ir stiprinti. Pasirodo, kad klimato kaitos mažinimo priemonės netinka skurdžiausiųjų šalių poreikiams spręsti, o teikiant įprastą paramą į klimato kaitos mažinimą deramai neatsižvelgiama.

Tokiomis aplinkybėmis PKKA gali atlikti pagrindinį vaidmenį šiose srityse:

- būti „atsiskaitymo rūmais“ ir skatinti Komisijos, valstybių narių bendradarbiavimą ir kitas prisitaikymo prie klimato kaitos ir NRM iniciatyvas;
- mobilizuoti finansinę ir politinę paramą, skirtą prisitaikyti prie klimato kaitos ir NRM, kaip būtiną būsimo klimato kaitos režimo nuo 2012 m. elementą;
- pradėti teikti pažangia programa grindžiamą paramą, skirtą prisitaikyti prie klimato kaitos ir NRM, ypač susitelkiant į MIŠ ir MBSV vyriausybinių struktūrų stiprinimą makrolygmeniu, ir kurti sąsajas nuo nacionalinio lygmens iki gebėjimų stiprinimo priemonių vietos bendruomenėse.
- spartinti valstybių narių ir Komisijos vystymosi paramos klimatui ir NRM patikrą ir kurti bei skleisti naujas metodikas šioje srityje;

- investuoti į pažangius viešosios ir privačiosios partnerystės (VPP) pavyzdžius pagrindinėse prisitaikymo prie klimato kaitos ir NRM srityse;
- tirti ir plėtoti tolesnius rizikos perkėlimo mechanizmus vienu svarbiu tikslu – didelės nelaimės sąlygomis padėti žmonėms grįžti į normalų gyvenimą;
- prisidėti prie skurdo mažinimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos darbotvarkių sujungimo tarptautiniu ir nacionaliniu bei vietos lygmeniu.

Svarbu, kad visose išdėstytose srityse PKKA papildytų, o ne kartotų tai, ką jau daro kiti šios srities veikėjai. Esama skirtumo tarp politiškai patrauklių, „sudarantių atskiros tapatybės“ įspūdį ir ne tokių žavių „papildomų ir koordinuojamų jau esamų iniciatyvų“. Komisijai nederėtų žavėtis pirmuoju variantu, kad nepamirštų pastarųjų iniciatyvų reikšmės. Tačiau PKKA taip pat gali atlikti svarbų vaidmenį plėtojant prisitaikymo prie klimato kaitos ir NRM metodikas, kur šiuo metu esama spragų.

Be pirmiau nubrėžtų sutelktų PKKA veiksmų pagrindinėse srityse, Komisija nedelsdama privalo išplėtoti papildomas iniciatyvas miškininkystės ir technologinio bendradarbiavimo srityse, kuriose PKKA finansiniai poreikiai gerokai didesni už šiuo metu skiriamas lėšas.

Teisinga būtų pasakyti, kad net ir sumažinus finansavimą iki pirmiau nustatytų tikslų, iki šiol skiriamų išteklių PKKA visi nepakanka. Siekdama sėkmės, Komisija privalo įsipareigoti gerokai padidinti finansavimą. Tačiau atsakomybė prisidėti finansiškai gula ir ant valstybių narių, kurios iki šiol iš viso skyrė tik 5,5 mln. eurų. Visų pirma ilgalaikiu finansavimu siekiama pabrėžti išplėstą PKKA veiklą ir svarbą.

Be to, privalu skubiai plėtoti pažangius finansavimo mechanizmus siekiant priartėti prie sumų, reikalingų prisitaikymo prie klimato kaitos poreikiams tenkinti. Įtraukti įplaukas iš ES ETS aukciono – tai viena komunikate minima galimybė, kurią derėtų skubiai įgyvendinti. Apskaičiuota, kad iki 2020 m. įplaukos kasmet sieks beveik 75 mlrd. eurų. Iš pradžių 25 proc. įplaukų skyrimas klimato kaitos veiklai besivystančiose šalyse, įskaitant PKKA, būtų didelis ir labai reikalingas finansinis įnašas šiems tikslams siekti.

Kita šiuo metu Komisijos svarstoma mintis, kurią iš esmės galima būtų susieti su įplaukomis iš aukciono, yra pasaulinė klimato finansavimo priemonė (PKFP), kuri remiasi Tarptautinės imunizacijos finansavimo institucijos (TIFI) pavyzdžiu ir mintimi dėl išankstinio paramos teikimo siekiant per gana trumpą laikotarpį gauti dideles finansavimo sumas. Šiuo klausimu Komisija nedelsdama turėtų siekti valstybių narių paramos ir įsteigti PKFM – strateginį žingsnį prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimui paspartinti ir veiksmą prieš 2009 m. JTBBKK aukščiausio lygio susitikimą Kopenhagoje.

11.9.2008

UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETONUOMONĖ

pateikta Vystymosi komitetui

dėl Europos Sąjungos ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų besivystančių šalių Pasaulinio klimato kaitos aljanso (PKKA) sukūrimo (2008/2131(INI))

Nuomonės referentas: Ryszard Czarnecki

PASIŪLYMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Vystymosi komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pritaria Komisijos pasiūlymui sukurti ES ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų ir turinčių mažiausiai priemonių prie jos prisitaikyti besivystančių šalių Pasaulinį klimato kaitos aljansą (PKKA), kaip raginama 2008 m. birželio 29 d. Komisijos žaliojoje knygoje „Prisitaikymas prie klimato kaitos Europoje – galimi ES veiksmai“ (COM(2007)0354); pabrėžia, kad sustiprintas dialogas yra svarbus, nes leidžia prisidėti prie 2008 m. Poznanėje ir 2009 m. Kopenhagoje vykstančių tarptautinių derybų dėl klimato kaitos;
2. pažymi, kad ES buvo, yra ir bus pasaulio lyderė sprendžiant klimato kaitos keliamas problemas; mano, kad ES piliečiams tenka didžiulė atsakomybė rodyti pavyzdį visoms kitoms pasaulio šalims, kaip gyventi tausojant aplinką;
3. mano, kad PKKA yra svarbus ES išorės veikslių klimato kaitos srityje ramstis ir turi papildyti Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBKKK) procesą ir Kioto protokolą ir juos remti, siekiant įgyvendinti JTBKKK, minėtąjį protokolą ir susijusius susitarimus;
4. primena dokumente dėl klimato kaitos ir tarptautinio saugumo¹ pateikiamas, ES vyriausiojo įgaliotinio ir Europos Komisijos 2008 m. kovo 14 d. Europos Vadovų Tarybai pristatytas nerimą keliančias išvadas, kuriuose perspėjama, kad klimato kaita didina ES saugumui kylančią grėsmę ir gali dar labiau apsunkinti padėtį silpnose pasaulio šalyse ir regionuose, kuriuose kyla konfliktai, taip pat trukdo pasiekti JT tūkstantmečio vystymosi tikslus;

---

¹ S113/08.

5. pabrėžia, kad klimato kaita tampa didžiausia grėsme šiandienos pasaulio saugumui; pažymi, kad, kaip pažymėta 2008 m. kovo 13–14 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime, klimato kaita turėtų būti svarbiausias prevencinės Europos saugumo politikos aspektas;
6. mano, kad, siekiant veiksmingai kovoti su klimato kaita, turi prisidėti visi visuomenės sektoriai ir asmenys;
7. pažymi, kad pastangos kovoti su klimato kaita išsivysčiusiose ir besivystančiose šalyse turi būti grindžiamos ne tik politinėmis iniciatyvomis, bet ir pilietinės visuomenės dalyvavimu; mano, kad reikėtų rengti visuomenės informavimo kampanijas ir švietimo programas mokyklose ir universitetuose, skirtas supažindinti piliečius su padėties, susidariusios dėl klimato kaitos, tyrimais ir vertinimais ir pasiūlyti tinkamų sprendimų, visų pirma susijusių su gyvenimo būdo keitimu, siekiant mažinti išlakų kieki;
8. mano, kad ES būtina toliau vadovauti pasauliniu mastu kovojant su klimato kaita; ragina ES, kitus svarbius tarptautinius veikėjus ir daugiašales organizacijas imtis veiksmingai koordinuojamų veiksmų pasaulyje, siekiant įgyvendinti Kioto protokolo uždavinius; visiškai pritaria pastangoms sudaryti laikotarpiui po 2012 m. skirtą daugiašalį pagrindų susitarimą, kuriuo būtų siekiama sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakų kieki, ir laukia, kol bus nustatyta išsami ir teisingesnė klimato kaitos tvarka; pabrėžia, kad reikia tobulinti Švarios plėtros mechanizmą taip, jog jis labiau tiktų naudoti mažiausiai išsivysčiusiose šalyse;
9. mano, kad pasiūlytas Pasaulinis efektyvaus energijos naudojimo ir atsinaujinančių energijos šaltinių fondas yra ypatinga priemonė, kuri galėtų būti itin svarbi energijos naudojimo efektyvumo projektams ir skatinimui naudoti energiją iš atsinaujinančių šaltinių besivystančiose šalyse;
10. reiškia susirūpinimą, kad skurdžios ir besivystančios pasaulio šalys mažiausiai prisidėjo prie klimato kaitos, bet dėl jos padarinių nukentėjo ir toliau kenčia labiausiai; mano, kad didėja poreikis besivystančioms šalims perduoti nebrangias technologijas ir teikti finansinę paramą, taip pat reikėtų teikti pirmenybę energetikos rinkos reformai tokiose svarbiose pramoninėse šalyse kaip Kinija ir Indija, skatinant naudoti biomasės kurą ir atsinaujinančią energiją;
11. mano, kad būtina įtraukti kovą su klimato kaita į ES išorės santykių politiką; mano, kad ES bendros užsienio ir saugumo politikos vaidmuo yra nepaprastai svarbus siekiant padidinti ES galimybes užkirsti kelią konfliktams, paaštrėjusiems dėl klimato kaitos, ir juos spręsti, pvz., kalbant apie teritorinius nesutarimus, įtemptus santykius naudojimosi gamtos išteklių, tokių kaip vanduo, klausimu ir stichines nelaimes; mano, kad reikia ieškoti kitų būdų integruoti prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos mažinimo priemones į esamą išorės politiką ir finansines priemones; ragina vyriausiąjį įgaliotinį kartu su Komisija laikytis ankstesnės nuomonės dėl tarptautinio saugumo ir klimato kaitos ateityje atnaujinant Europos saugumo strategiją;
12. mano, kad reikia stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą, susijusį su klimato kaitos keliamos grėsmės saugumui nustatymu ir stebėjimu, taip pat su prevencijos galimybėmis,

pasirengimu, palengvinimu ir reakcija; be to, reikia numatyti regioninio saugumo situacijas, susijusias su įvairiais klimato kaitos lygmenimis, atsižvelgiant į padarinius tarptautiniam saugumui;

13. mano, kad ES turėtų siekti aktyvesnio dialogo su savo kaimynais ir didžiosiomis pramoninėmis šalimis, siekdama, kad jos taip pat dėtų pastangas prisitaikyti prie klimato kaitos ir ją mažinti; siūlo, kad ES ir toliau stengtųsi įtraukti prisitaikymo prie klimato kaitos klausimą į savo regionines strategijas, ypač į Europos kaimynystės politiką, Vidurinės Azijos strategiją, Artimųjų Rytų veiksmų planą, ES bendrąją Viduržemio jūros regiono strategiją, bendrąją aplinkosaugos programą „Euroclima“, skirtą Lotynų Amerikos šalims, ir į politiką AKP, ASEM ir Lotynų Amerikos atžvilgiu, taip pat skirtų ypatingą dėmesį regionams, kurių saugumui kyla didžiausia su klimato kaita susijusi grėsmė;
14. ragina Komisiją teikti pirmenybę tvaraus energijos tiekimo skatinimui, teikiant vystymosi pagalbą ir ypač įgyvendinant kovos su skurdu strategijas;
15. pabrėžia energijos naudojimo efektyvumo ir energijos iš atsinaujinančių šaltinių svarbą vystomajam bendradarbiavimui;
16. ragina Komisiją užtikrinti, kad paramos vystymuisi strategijos atitiktų aplinkos apsaugos ir tvaraus pasaulio gamtos išteklių valdymo tikslus, atsižvelgiant į tai, kad ekonomikos augimas, energetinis saugumas ir klimato kaita yra pagrindinės problemos ir jos tarpusavyje susijusios; ragina Komisiją ieškoti būdų mobilizuoti naujų finansinių išteklių, užtikrinti, kad bendros biudžeto paramos (įskaitant paramą, teikiamą pagal vadinamąsias Tūkstantmečio vystymosi tikslų sutartis) sąlygose būtų aiškiai nurodyta klimato kaitos ir energetinio saugumo svarba, vadovaujantis šalių bendrą, bet diferencijuotą pareigų principu, taip pat perduoti besivystančioms šalims daugiau naujų aplinką tausojančių technologijų.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	10.9.2008
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 59 -: 5 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Vittorio Agnoletto, Sir Robert Atkins, Christopher Beazley, Bastiaan Belder, Colm Burke, Philip Claeyss, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Jas Gawronski, Georgios Georgiou, Maciej Marian Giertych, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Jana Hybášková, Anna Ibrisagic, Ioannis Kasoulides, Metin Kazak, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebech, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Philippe Morillon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Cem Özdemir, Ioan Mircea Paşcu, Béatrice Patrie, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Bernd Posselt, Raúl Romeva i Rueda, Libor Rouček, Christian Rovsing, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Marek Siwiec, István Szent-Iványi, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Marcello Vernola, Kristian Vigenin, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Laima Liucija Andrikienė, Glyn Ford, Kinga Gál, Milan Horáček, Tunne Kelam, Alexander Graf Lambsdorff, Mario Mauro, Nickolay Mladenov, Rihards Pīks, Aloyzas Sakalas, Inger Segelström, Karl von Wogau
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Costas Botopoulos, Antonio Masip Hidalgo, Pierre Pribetich

16.7.2008

BIUDŽETO KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Vystymosi komitetui

dėl ES ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų besivystančių šalių
Pasaulinio klimato kaitos aljanso (PKKA) sukūrimo
(2008/2131(INI))

Nuomonės referentė: Helga Trüpel

PASIŪLYMAI

Biudžeto komitetas ragina atsakingą Vystymosi komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. atkreipia dėmesį į tai, kad Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijoje (JTBKKK) numatyta, jog iki 2030 m. į besivystančias šalis pervedami metiniai finansų srantai turėtų būti apie 100 mlrd. JAV dolerių klimato kaitos mažinimo priemonėms finansuoti ir nuo 28 iki 67 mlrd. JAV dolerių – prisitaikymo prie klimato kaitos priemonėms finansuoti; susirūpinęs pažymi, kad skirtumas tarp poreikių ir esamų išteklių labai didelis;
2. mano, kad pagal konvenciją lėšos, neįtrauktos į JTBKKK, negali būti laikomos išsivysčiusių šalių įsipareigojimų vykdymo dalimi;
3. primena, kad pagal JTBKKK 4 straipsnio 3 dalį, siekiant, kad būtų padengtos visos sutartos besivystančių šalių išlaidos, išsivysčiusios šalys turi skirti *naujų ir papildomų* finansinių išteklių;
4. atsižvelgdamas į tai, atmeta bet kokią galimybę dvigubai skaičiuoti tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) užduočių ir visų pagal JTBKKK duotų pažadų finansavimą;
5. su susidomėjimu pažymi 2008 m. birželio 19 ir 20 d. Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadas ir jų padarinius biudžetui; mano, kad atitinkamus biudžeto poreikius galima patenkinti tik imantis priemonių, numatytų 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstituciniame susitarime; dar kartą pabrėžia, kad norint įvykdyti naujas užduotis reikia naujų asignavimų;
6. atkreipia dėmesį į tai, kad Pasaulinis klimato kaitos aljansas (PKKA), kuriam 2008–2010 m. laikotarpiui numatyta 60 mln. EUR, turėtų papildyti JTBKKK procesą, todėl

reikia vengti veiksmų dubliavimosi, o lėšos turi būti naudojamos veiksmams, kurie suteikia didžiausią naudą; mano, kad, sudarius klimato kaitos susitarimą laikotarpiui po 2012 m., atsižvelgiant į šiuos rezultatus reikia peržiūrėti PKKA tikslus ir finansavimą;

7. atsižvelgdamas į tai, pažymi, kad tikslas iki 2010 m. padidinti ES oficialią vystymosi pagalbą (OVP) iki 0,56 % ES BNP vis dar nepasiektas ir neaišku, kaip ES sugebės įvykdyti visus įsipareigojimus, neieškodama naujų finansavimo šaltinių;
8. yra įsitikinęs, kad nauja paklausa grindžiama finansavimo struktūra, pagal kurią ES valstybės narės skirs atitinkamą finansavimo dalį, turi būti įtraukta į klimato kaitos susitarimą laikotarpiui po 2012 m.;
9. primena apie politikos darnos svarbą ir reikalauja, kad Komisija, atlikdama ES biudžeto peržiūrą bei įvairių vystymosi priemonių vidurio laikotarpio peržiūrą, įtrauktų klimato kaitą į skurdo mažinimo veiksmus.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	16.7.2008
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 36 -: 0 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Laima Liucija Andrikienė, Richard James Ashworth, Reimer Böge, Simon Busuttil, Valdis Dombrovskis, James Elles, Hynek Fajmon, Salvador Garriga Polledo, Ingeborg Gräßle, Ville Itälä, Alain Lamassoure, Margaritis Schinas, László Surján, Herbert Bösch, Brigitte Douay, Vicente Miguel Garcés Ramón, Louis Grech, Catherine Guy-Quint, Jutta Haug, Vladimír Maňka, Cătălin-Ioan Nechifor, Gary Titley, Ralf Walter, Daniel Dăianu, Nathalie Griesbeck, Anne E. Jensen, Jan Mulder, Kyösti Virrankoski, Helga Trüpel, , José Albino Silva Peneda,,Esko Seppänen, Sergej Kozlík
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Michael Gahler, Juan Andrés Naranjo Escobar, Bárbara Dührkop Dührkop, Thijs Berman
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	

NUOMONĖ

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto

pateikta Vystymosi komitetui

dėl Europos Sąjungos ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų besivystančių šalių Pasaulinio klimato kaitos aljanso (PKKA) sukūrimo (2008/2131(INI))

Nuomonės referentė: Adina-Ioana Vălean

PASIŪLYMAI

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas ragina atsakingą Vystymosi komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. labai džiaugiasi Komisijos iniciatyva sudaryti Pasaulio klimato kaitos aljansą (PKKA); tiki, kad tai yra tinkamas būdas padėti besivystančioms šalims prisitaikyti prie klimato kaitos ir tuo pačiu metu suteikti Europos bendrovėms strateginę galimybę skatinti ir skleisti technologijas ir praktinę patirtį;
2. pripažįsta, kad klimato kaita daro didžiausią poveikį besivystančioms šalims, ypač mažiausiai išsivysčiusioms šalims (MIŠ) ir mažoms besivystančioms salų valstybėms (MBSV), kurios taip pat yra nepajėgiausios kovoti su klimato kaitos padariniais;
3. pabrėžia žinių ir technologijų, įskaitant nelaimių rizikos mažinimo technologijas, perdavimo svarbą PKKA šalims partnerėms; atsižvelgdama į tai, ragina Komisiją remti internetinę „biblioteką“, kurioje kaupiami atitinkami duomenys apie prisitaikymą prie klimato kaitos, ir palengvinti prisitaikymo prie klimato kaitos ekspertų mainų programą tarp minėtų šalių;
4. atsižvelgiant į tai, kad keičiant žemės naudojimo paskirtį ir naikinant miškus šiose šalyse išmetama trečdalis visų išlakų, rekomenduoja, kad pagal ES prekybos išlakų leidimais sistemą (ES ETS) būtų remiami „aukso standartą“ atitinkantys Švarios plėtos mechanizmo (ŠPM) projektai, kuriuos įgyvendinant remiamas miško želdinimas, atželdinimas, mažinamas miškų deginimo sukeliamas išlakų kiekis ir remiama kita

patvarios miškininkystės veikla;

5. ragina sudaryti daugiadisciplininę kovos su nelaimėmis vykdytojų, vystymosi specialistų, planuotojų ir prisitaikymo prie klimato kaitos bei klimatologijos ekspertų komandą, kuri nustatytų pažangiąją patirtį regioninės plėtros srityje;
6. prašo taikyti ilgalaikio finansavimo sistemą, taip pat naudoti pajamas, gautas parduodant leidimus aukcionuose pagal ES prekybos išlakų leidimais sistemą;
7. ragina Komisiją, atsižvelgiant į būsimas Europos investicijas skurdžiose besivystančiose šalyse, taip suformuluoti nuostatas ir standartus, kad ES taikomų standartų taip pat būtų privaloma laikytis investuojant minėtose šalyse;
8. ragina Komisiją parengti PKKA vaidmens kovoje su klimato kaita besivystančiose šalyse strategiją, o po 2010 m. ir vidutines pajamas gaunančiose besivystančiose šalyse, tokiose kaip Kinija ir Indija;
9. ragina Komisiją koordinuoti privataus sektoriaus ir nacionalinių vyriausybių, visų pirma susijusiose šalyse, pastangas didinti PKKA teikiamą ekologinę naudą ir skubiai perduoti teigiamus rezultatus visiems dalyviams;
10. ragina Komisiją skatinti tyrimus nuo klimato priklausančiuose sektoriuose, ypač hidrologijos ir žemės ūkio, įgyvendinant tam tikras programas;
11. atkreipia dėmesį į ŠPM, naudojamo raginti bendroves investuoti MIŠ, svarbą; mano, jog yra svarbu užtikrinti, kad privataus kapitalo srautas pasiektų daugumą mažiausiai išsivysčiusių šalių, o ne tik pasirinktąsias, kaip buvo iki šiol; tačiau pabrėžia, kad turi būti griežtai laikomasi principo, jog švarios plėtros mechanizmas (ŠPM) yra papildoma priemonė, ir taip pat reikia realiai sumažinti išlakų kiekį išsivysčiusiose šalyse bei padėti besivystančioms šalims prisitaikyti prie klimato kaitos ir mažinti jos poveikį;

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	16.7.2008
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 46 -: 0 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	John Attard-Montalto, Šarūnas Birutis, Jan Březina, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Dragoş Florin David, Pilar del Castillo Vera, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Paparizov, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Danutė Budreikaitė, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Dorette Corbey, Avril Doyle, Juan Fraile Cantón, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Toine Manders, Pierre Pribetich, Esko Seppänen, Silvia-Adriana Ţicău, Vladimir Urutchev

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	15.9.2008
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 16 -: 0 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Thijs Berman, Josep Borrell Fontelles, Nirj Deva, Fernando Fernández Martín, Juan Fraile Cantón, Alain Hutchinson, Luisa Morgantini, Pierre Schapira, Frithjof Schmidt, Feleknas Uca, Anna Záborská, Jan Zahradil
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Ana Maria Gomes, Manolis Mavrommatis, Anders Wijkman, Gabriele Zimmer